

סיפורו של יוסי עין-דור ששרת כאיש-מילואים במחנות הפליטים ברצועת-עזה: מה קורה באמת

האינתיפאדה: נדבות ראייה

עם אחר ויחסו לכיבוש הישראלי. אפשר לראות זאת בבירור בקרב אנשי המילואים. אם גרוד-מילואים מהווה חתך אוכלוסייה, מידגם מייצג לדיעות הפוליטיות, הרי שהעם הזה בסכנה. הנטייה ימינה, ההקצנה, נראים

בהוראה אחרת, הרנה כנוהל "פתיחה באש בעת סכנת-חיים", נכתבו: "במיק" רה שבו יותקפו כוחותינו או אזרחים באש או באמצעי-יחבלה, לרבות בק" בוקי-תבערה — תושב אש על-מנת לפגוע, לעבר המתקפים בלבד." בעל-

רשאים ליטול תעודות-זהויה מהתושב בים, ובכך למנוע מהם אפשרות לתנו" עה חופשית. הכל תלוי במפקד בשטח ובאנור שיותו. אולם החושים מתקיים במצבים כאלה. מאבדים רגישות, מפסיקים

נע השתכנעו החיילים בצירקת הדרך. אגב, מאחר והאלות שהיו מצויות בידי צה"ל נשברו בקלות, הוסבו מקלות של טוריות לאלות.

הימים הראשונים מוקשים לתיד" רוכים בכל הרמות. "הוראות התנהגות בשטחים" קוראים לזה ולאומנים כפי" זור הפגנות ושימוש באמצעים הקיימים בידי צה"ל. אך תידרוכים לחוד ומצי" אות לחוד. התידרוכים בעל-פה מלווים בקריצת-עין ונותנים גושפנקה לא" רישמית לעבור על ההוראות הכתובות. בתידרוך, שהתקיים לכוח-המילוי" אים, הסביר קצין-האג"ם של האיזור שמכת-אלה בראש יכולה לפתור את כל הבעיות. אולם על-פי הוראות הצבא אסור בתכלית האיטור להכות בראש. כשהערתו על כך לקצין-האג"ם תשוב" תו היתה שיהיו עוד מספיק תרריכים שבהם יובהר שאסור להכות כאלה בראש. אולם את הנעשה אין להשיב. כוח גדול של חיילי-מילואים, צמאים להוראות מדויקות, שמע הוראה מפורשת מבעל-מכות. כשדובר על טיפול בפצועים, לא רובר כלל על טיפול בפצועים פלסטי" ניים. כשהערתו על כך היתה התשובה שכפצועים שלהם יטפלו "המקומיים" עצמם. הם שידאגו לפינוי ואם זה לא ייעשה, ידאג הכוח במקום להכניס את הפצוע לרכב מקומי ולפנותו לבית-החולים.

הוראות לחוד ומציאות לחוד

ב פרק הנושא את השם "מגע עם אוכלוסייה" קיים הסעיף הבא:

פגנות המוניות, ידווי אבנים, הפעלת מיטעני-צד והשלת כק" בוקי-תבערה קיבלו בתיקשות את הכותרת "שקט יחסי". לכותרת אין כל אחיזה במציאות העגומה של רצועת-עזה. לא שקט יחסי ולא בטיח — מילחמה — זה מה שמתחולל היום ברצועת-עזה חצי שנה אחרי תחילת ההתקוממות בשטחים הכבושים.

חודש שרות-מילואים באיזור מסיר כל ספק לגבי מה שקורה בשטח. התיקשות לא מנפחת, לא יוצרת אירועים. היא מראה מציאות והיום גם זה כמעט ולא.

שם המישחק — שוטרים וגנבים. השיטה — כל ממזר מלך. האמצעי — להיכנס בהם בנחישות, לכסח. הגיורה המרכזית של רצועת-עזה, המשתרעת מצומת-נצרים ועד צומת-קטיף, מכונה איזור המחנות. היא כוללת בתוכה ארבעה מחנות-פליטים: נוצייראת, המתנה הגדול בין הארבעה, המונה 30 אלף פליטים פלסטיניים; אל-בוריג', המונה 10 אלפים פלסטי" ניים; אל-מועזי, המונה 5000, ומחנה הפליטים ביר-אל-בלח, המונה אף הוא מיספר דומה.

תושבי-המחנות שמשמים מקור נכ" בד לכוח-העבודה מקרב תושבי השט" חים הכבושים העובדים בישראל. מיס" פר גדול של דוברי-עברית, העושים דרכם למרכזי האוכלוסייה בישראל וחזרה מרי יום.

עם קבלת צרה-מילואים התחילו הבירורים הטלפוניים — היכן משר" תים? מה יהיה? מה נעשה? זו הפעם הראשונה שהגרוד נקרא לסוג כזה של

אפי שיר, יפ.מ.א.

מחנה אל-מועזי: צעירים מיידיים אבנים בכניסה למחנה

בבירור. לגבי הרוב, הפלסטינים אינם נחשבים ככניי-ארם שיש להתחשב בהם. הכיבוש יצר את המושג שהפלסטינים הם רק "חוטבי-העצים ושואבי-המים" של החברה הישראלית, רק כלי-שרת. במילואים פורץ הכל החוצה. הסביבה מתירה להסיר את הרסן, וכשמתיירים את הרסן אין ריז ואין דיין. כל ממזר מלך.

סידרת חינוך

מצעירים של פלסטינים הם עניין שבשיגרה. מידי אבנים, משתת" פים בהפגנות, מניפי דגלים, מציירי סיסמות, כאלה החשודים בביצוע המי עשים הללו או כאלה שהיו ליד החשודים. כשמוזהים בוודאות מידי אבנים יודעים אחרי מי רצים, כשלא יודעים בוודאות עוצרים כל מי שתופסים, כדי להוציא את התיסכול.

הסימטות במחנות-הפליטים צרות וקצרות. הצעירים הפלסטיניים יודעים היטב את דרכי-המנוסה. הם נעזרים בתצפיות, המזהירות מפני כוח-צה"ל הקרב ובא. ההפגנות כבר אינן המוניות כפי שהיו בתחילת ההתקוממות. המי טרה היא יותר התגרות מאשר התקוממות. כשאין סיר-צה"ל במחנה גם אין הפגנות.

השיטה הנהוגה היא להבעיר צמיג. כשהצבא רואה עשן שחור וסמך מתמרח הוא מגיע ואז מתחילה התגיה — ידווי אפנים וחפצים שונים ומטוסכנים, התקלות ומחסומים. סים לבתים, מוציאים את היושבים בהם ומורים להם לפנות מחסומים, לכבות צמיגים בוערים באמצעים שבידיהם, וכשאין אמצעים — שייצור". לא

פה ניתנה ההוראה לירות ברדיוס של 360 מעלות. במצב כזה ברור שיכולים להיפגע גם אנשים חפים מפשע, אנשים שניקרו למקום במקרה, ושלא היתה להם כל נגיעה למתרחש. ההוראה היא בלתי סבירה בעליל ונוגדת את ההוראה הכתובה.

באחד הסעיפים כתוב: "אין לפתוח באש, אלא כנגד תוקף ספציפי, שווהה כמסכן חי-ארם. יש להקפיד היטב לכל יפגעו אחרים." הילדה בת ה-3 מעזה, שנפגעה בעינה וביריה, לא פגעה בחי" ארם ולא היתה התוקף הספציפי. היא נפגעה מכדורי-גומי, שעל-פי ההוראה ניתן לירות ממרחק של מינימום 40 מטרים. אולם ממרחק כזה הירי אינו אפקטיבי ועל כן יורים ממרחק של עשרה מטרים ואף פחות. ירי ממרחק כזה יכול בהחלט לפגוע, כפי שפגע בילדה ובאמה.

כנוהל השימוש בנשק נכתב: "הת" נגר החשוד למעצר, ניתן להשתמש בכוח סביר, כדי להתגבר על ההתנ" גרות למעצר. כוח סביר משמעו — אותה מידה של כוח שהיה נוקט בה, כנסיבות העניין, ארם סביר, על-מנת להבטיח את ביצוע המעצר, נוכח התנ" גרות או ניסיון להתחמק מצד החשוד."

לכותב ההוראה יש כנראה תשובה ברורה מהו כוח סביר ומיהו ארם סביר. האם הוא גם יודע היכן מצוי הגבול בין הסביר ובין מה שאינו סביר? האם מילואימני, תומך בתנועת "כך", הוא ארם סביר? ההוראה נותנת פתח לכל אדם, הרואה עצמו ארם סביר, לעשות כרצונו. הפוליטיקה אינה נעצרת עם הגיוס לשרות-המילואים. התנהגותו של חייל היא תוצאה ישירה של ריעותו הפולי-טיות, יחסו לאדם, התייחסותו לזכויות

אפי שיר, יפ.מ.א.

חיילי צה"ל מסתערים את תוך עון בגאז במירדך אחרי הצעירים

להתייחס לתושבים הפלסטיניים כאל כניי-ארם, כיצורים אנושיים. היצר הבהמי שבארם פורץ בכל עוצמתו. גברים מבוגרים, אבות לילדים, מפסי" קים לראות את הילדים הפלסטיניים כילדים, אלא כאוייב מיספר אחד, זה המשליך אבנים, המקלל בעברית רהוטה, המסכן את קיומנו במדינה. מאבדים את הפרופורציות, הופכים זכוב לפיל.

על-פי הוראות הצבא אסור לחייל או למפקד בשטח, שביצע מעצר, לחקור את העצור. אר כל חייל חושב שיוכל לקרב את הגאולה, שיוכל להוציא פרטים חשובים, שלברו יעצור את ההתקוממות באמצעות העצור הרועד מפחד. ומי יעז לעצור מהחייל לרלות חומר חשוב כלי-כך?

"ביהודה, בשומרון ובחבל-עזה מתגור" רים תושבים רבים. מדיניותה המזוהרת והמעשית של ממשלת ישראל מכירה בזכותם המלאה של התושבים לחיות חיים סרירים ותקינים בבתיהם. איננו חפצים לפגוע בהם ואיננו חייבים להתערב בענייניהם שלא לצורך". זוהי הוראה אנושית והומאנית, אך היא אינה ניתנת לביצוע במצב של כיבוש, שבו יכול הצבא לעשות בשטח כבתוך שלו. למפקד הוטר ולחיילים הפשוטים, המסירים בתוך מחנות הפליטים, אין כל הגבלה על פעילותם. הם רשאים להיכנס לכל בית כדי לערוך חיפוש, להוציא את יושבי הבית, ולהורות להם לכסות אצבע סיס" מות שנכתבו על הקירות, לפנות מהי סומים, לכבות צמיגים בוערים. הם

פעילות מאז תחילת האינתיפאדה. מעולם לא עסקנו בפיוור הפגנות, בעבודות-שיטור, בכדיקת רישיונות-רכב, תעודות-זהויה, קבלנות עבודות-צבע, הורדת רגלים מחוטי-חשמל, הובלת עצירים, מעצרים, ליווי אוטר בוס אורחי של ישראלים העובדים בגוש-קטיף.

בתחילה היתה המבוכה רבה. נוסעים באוטובוס שעבר זה עתה במחסום נחל-עון וכנסים לרצועה. שטחים עצומים של עצירוקל, ממות, שדות מוריקים, נוף פילאי, העומד בניגוד משווע למחנות-הפליטים. הדרך הטובה ביותר לפרוק את המתח היא להתלוצץ. ועל מה מתלוצץ צצים, אם לא על התפקיד עצמו לאלה ניתן הכינוי "המשכנע", ובעזרת המשכ